

ROZPORZĄDZENIE (WE) NR 1367/2006 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**z dnia 6 września 2006 r.****w sprawie zastosowania postanowień Konwencji z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska do instytucji i organów Wspólnoty**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 175 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu, w świetle wspólnego projektu zatwierdzonego przez komitet pojedynczy w dniu 22 czerwca 2006 r. ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Przepisy prawne Wspólnoty w dziedzinie ochrony środowiska mają na celu przyczynianie się, między innymi, do zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego oraz do ochrony zdrowia ludzkiego, wspierając w ten sposób zrównoważony rozwój.
- (2) Szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego ⁽³⁾ podkreśla znaczenie zapewnienia odpowiednich informacji dotyczących środowiska i skutecznych możliwości udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji mających znaczenie dla środowiska, zwiększając w ten sposób odpowiedzialność i przejrzystość podejmowania decyzji i przyczyniając się do podnoszenia świadomości społecznej oraz wsparcia dla podejmowanych decyzji. Ponadto, podobnie jak poprzednie programy ⁽⁴⁾, zachęca on do bardziej skutecznego wprowadzania w życie i stosowania przepisów prawnych Wspólnoty w dziedzinie ochrony środowiska, w tym do egzekwowania zasad wspólnotowych i podejmowania działań przeciwko naruszeniom przepisów prawnych Wspólnoty w dziedzinie ochrony środowiska.

⁽¹⁾ Dz.U. C 117 z 30.4.2004, str. 52.

⁽²⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 31 marca 2004 r. (Dz.U. C 103 E z 29.4.2004, str. 612), wspólne stanowisko Rady z dnia 18 lipca 2005 r. (Dz.U. C 264 E z 25.10.2005, str. 18) oraz stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 18 stycznia 2006 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym). Rezolucja legislacyjna Parlamentu Europejskiego z dnia 4 lipca 2006 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 18 lipca 2006 r.

⁽³⁾ Decyzja nr 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiająca szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego (Dz.U. L 242 z 10.9.2002, str. 1).

⁽⁴⁾ Czwarty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego (Dz.U. C 328 z 7.12.1987, str. 1), Piąty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego (Dz.U. C 138 z 17.5.1993, str. 1).

- (3) W dniu 25 czerwca 1998 r. Wspólnota podpisała Konwencję Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ (EKG ONZ) o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (zwaną dalej „Konwencją z Aarhus”). Wspólnota zatwierdziła Konwencję z Aarhus w dniu 17 lutego 2005 r. ⁽⁵⁾. Przepisy prawa wspólnotowego powinny być zgodne z tą Konwencją.

- (4) Wspólnota przyjęła już wiele przepisów prawnych, które podlegają zmianom i które przyczyniają się do osiągnięcia celów Konwencji z Aarhus. Powinny zostać przyjęte przepisy dotyczące stosowania wymogów tej Konwencji do instytucji i organów Wspólnoty.

- (5) Właściwe jest uwzględnienie trzech filarów Konwencji z Aarhus, a mianowicie dostępu do informacji, udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, w jednym akcie prawnym oraz ustanowienie wspólnych przepisów dotyczących celów i definicji. Przyczynia się to do zracjonalizowania przepisów prawnych i do zwiększenia przejrzystości w zakresie środków wykonawczych podejmowanych w odniesieniu do instytucji i organów Wspólnoty.

- (6) Jako ogólną zasadę przyjmuje się, że prawa gwarantowane w ramach trzech filarów Konwencji z Aarhus przysługują bez dyskryminacji ze względu na obywatelstwo, narodowość lub miejsce zamieszkania.

- (7) Konwencja z Aarhus zawiera szeroką definicję władz publicznych, przy czym podstawowa koncepcja zakłada, że wszędzie tam, gdzie sprawowana jest władza publiczna, jednostkom i ich organizacjom powinny przysługiwać prawa. Dlatego konieczne jest, aby instytucje i organy Wspólnoty objęte niniejszym rozporządzeniem zostały zdefiniowane w tak samo szeroki i funkcjonalny sposób. Zgodnie z Konwencją z Aarhus instytucje i organy Wspólnoty mogą być wyłączone z zakresu stosowania Konwencji w przypadkach, gdy działają one jako władza sądownicza lub ustawodawcza. Niemniej jednak, ze względu na zachowanie spójności z rozporządzeniem (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji ⁽⁶⁾, przepisy w sprawie dostępu do informacji dotyczących środowiska powinny mieć zastosowanie do instytucji i organów Wspólnoty działających jako władza ustawodawcza.

⁽⁵⁾ Decyzja Rady 2005/370/WE (Dz.U. L 124 z 17.5.2005, str. 1).

⁽⁶⁾ Dz.U. L 145 z 31.5.2001, str. 43.

- (8) Definicja informacji dotyczącej środowiska zawarta w niniejszym rozporządzeniu obejmuje informacje dotyczące stanu środowiska, niezależnie od ich formy. Definicja ta, która została dostosowana do definicji przyjętej do celów dyrektywy 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska ⁽¹⁾, jest tej samej treści, co definicja ustanowiona w Konwencji z Aarhus. Definicja „dokumentu” zawarta w rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001 obejmuje informacje dotyczące środowiska w rozumieniu niniejszego rozporządzenia.
- (9) Właściwe jest, aby niniejsze rozporządzenie zawierało definicję planów i programów odnoszących się do środowiska, biorąc pod uwagę postanowienia Konwencji z Aarhus, równoległe z podejściem realizowanym w odniesieniu do obowiązków państw członkowskich na mocy obowiązującego prawa WE. „Plany i programy odnoszące się do środowiska” powinny zostać zdefiniowane w odniesieniu do ich wkładu w osiągnięcie lub ich prawdopodobnego znaczącego wpływu na osiągnięcie celów i priorytetów wspólnotowej polityki w zakresie ochrony środowiska. Szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego ustanawia cele wspólnotowej polityki ochrony środowiska i działania planowane dla osiągnięcia tych celów na okres dziesięcioletni, poczynając od dnia 22 lipca 2002 r. Pod koniec tego okresu powinien zostać przyjęty kolejny program działań w zakresie środowiska naturalnego.
- (10) Ze względu na to, że prawo ochrony środowiska stale się rozwija, definicja prawa ochrony środowiska powinna odnosić się do celów wspólnotowej polityki w zakresie ochrony środowiska określonych w Traktacie.
- (11) Powinna istnieć możliwość poddawania indywidualnie adresowanych aktów administracyjnych, które są prawnie wiążące i mają skutki zewnętrzne, wewnętrznej procedurze odwoławczej. Podobnie, zaniechania powinny podlegać tej samej procedurze, w przypadku gdy na mocy prawa ochrony środowiska istnieje obowiązek przyjęcia aktu administracyjnego. Biorąc pod uwagę, że akty przyjmowane przez instytucję lub organ Wspólnoty działający jako władza sądownicza lub ustawodawcza mogą być wyłączone spod tej procedury, to samo powinno mieć zastosowanie do innych procedur wyjaśniających, gdy instytucja lub organ Wspólnoty działa jako administracyjny organ odwoławczy zgodnie z postanowieniami Traktatu.
- (12) Konwencja z Aarhus wzywa do zapewnienia społeczeństwu dostępu do informacji dotyczących środowiska na wniosek lub poprzez aktywne rozpowszechnianie informacji przez władze objęte Konwencją. Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 ma zastosowanie do Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, jak również do agencji i podobnych organów ustanowionych na mocy aktu prawnego Wspólnoty. Rozporządzenie to ustala zasady dla tych instytucji, które w dużej mierze są zgodne z zasadami ustanowionymi w Konwencji z Aarhus. Konieczne jest rozszerzenie zastosowania rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 na wszystkie pozostałe instytucje i organy Wspólnoty.
- (13) Niezbędne jest uwzględnienie w niniejszym rozporządzeniu tych postanowień Konwencji z Aarhus, które nie są zawarte, w całości lub w części, w rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001, w szczególności tych odnoszących się do gromadzenia i rozpowszechniania informacji dotyczących środowiska.
- (14) Dobra jakość informacji dotyczących środowiska jest niezbędna dla skuteczności prawa publicznego dostępu do tych informacji. Dlatego też właściwe jest wprowadzenie przepisów zobowiązujących instytucje i organy Wspólnoty do zapewnienia takiej jakości.
- (15) W przypadku gdy rozporządzenie WE nr 1049/2001 przewiduje wyjątki, powinny one mieć zastosowanie, z zastrzeżeniem bardziej szczegółowych przepisów niniejszego rozporządzenia dotyczących wniosków o dostęp do informacji dotyczących środowiska. Podstawy odmowy dostępu do informacji dotyczących środowiska powinny podlegać wykładni zawężającej, biorąc pod uwagę interes publiczny, któremu służy ujawnienie, oraz to, czy wnioskowane informacje mają związek z emisjami do środowiska. Termin „interesy handlowe” obejmuje umowy o poufności zawarte przez instytucje lub organy działające jako władze bankowe.
- (16) Zgodnie z decyzją nr 2119/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 września 1998 r. ustanawiającą sieć nadzoru i kontroli epidemiologicznej chorób zakaźnych we Wspólnocie ⁽²⁾ została już utworzona na poziomie Wspólnoty sieć służąca promowaniu współpracy i koordynacji pomiędzy państwami członkowskimi, przy wsparciu Komisji, w celu usprawnienia zapobiegania i kontroli szeregu chorób zakaźnych we Wspólnocie. Decyzja nr 1786/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽³⁾ przyjmuje program działań wspólnotowych w dziedzinie zdrowia publicznego, który uzupełnia polityki krajowe. Podniesienie poziomu informacji i wiedzy w zakresie rozwoju zdrowia publicznego oraz zwiększenie możliwości szybkiego i skoordynowanego reagowania na zagrożenia dla zdrowia, stanowiące elementy tego programu, są celami w pełni zgodnymi z wymogami Konwencji z Aarhus. Dlatego też niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie bez uszczerbku dla decyzji nr 2119/98/WE i decyzji nr 1786/2002/WE.

⁽¹⁾ Dz.U. L 41 z 14.2.2003, str. 26.

⁽²⁾ Dz.U. L 268 z 3.10.1998, str. 1. Decyzja ostatnio zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).

⁽³⁾ Dz.U. L 271 z 9.10.2002, str. 1. Decyzja zmieniona decyzją nr 786/2004/WE (Dz.U. L 138 z 30.4.2004, str. 7).

- (17) Konwencja z Aarhus wymaga, aby Strony przyjęły przepisy pozwalające społeczeństwu uczestniczyć w przygotowywaniu planów i programów odnoszących się do środowiska. Przepisy takie muszą zawierać uzasadnione ramy czasowe dla informowania społeczeństwa o danym procesie decyzyjnym mającym znaczenie dla środowiska. Udział społeczeństwa, aby mógł być skuteczny, musi mieć miejsce na wczesnym etapie, gdy wszystkie opcje są otwarte. Przy ustanawianiu przepisów dotyczących udziału społeczeństwa instytucje i organy Wspólnoty powinny określić zakres podmiotowy społeczeństwa mogącego brać udział. Konwencja z Aarhus wymaga również od Stron dołożenia starań, aby w odpowiednim zakresie stworzyły możliwości udziału społeczeństwa w przygotowywaniu polityk odnoszących się do środowiska.
- (18) Artykuł 9 ust. 3 Konwencji z Aarhus zapewnia dostęp do procedur sądowych lub innych procedur odwoławczych umożliwiających kwestionowanie działań i zaniechań osób prywatnych i władz publicznych naruszających przepisy prawa ochrony środowiska. Przepisy dotyczące dostępu do wymiaru sprawiedliwości powinny być zgodne z Traktatem. W tym kontekście właściwe jest, aby niniejsze rozporządzenie dotyczyło jedynie działań i zaniechań władz publicznych.
- (19) W celu zapewnienia odpowiednich i skutecznych środków odwoławczych, w tym postępowań odwoławczych przed Trybunałem Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich zgodnie z odpowiednimi postanowieniami Traktatu, właściwe jest, aby działania instytucji lub organu Wspólnoty, który wydał akt podlegający odwołaniu lub który, w przypadku zarzutu zaniechania administracyjnego, zaniechał działania, miał możliwość ponownego rozpatrzenia swojej wcześniejszej decyzji lub podjęcia działania w przypadku zaniechania.
- (20) Organizacje pozarządowe działające w dziedzinie ochrony środowiska, które spełniają określone kryteria mające w szczególności na celu zagwarantowanie, aby były one organizacjami niezależnymi, które wypełniają ciężący na nich obowiązek sprawozdawczości i które wykazały, że ich podstawowym celem jest promowanie ochrony środowiska, powinny być uprawnione do żądania wszczęcia wewnętrznej procedury odwoławczej na poziomie Wspólnoty w odniesieniu do przyjętych aktów lub zaniechań w zakresie prawa ochrony środowiska przez instytucję lub organ Wspólnoty, w celu ponownego rozważenia takiego aktu lub zaniechania przez taką instytucję lub organ Wspólnoty.
- (21) W przypadku gdy wcześniejsze wnioski o wszczęcie wewnętrznej procedury odwoławczej były nieskuteczne, zainteresowana organizacja pozarządowa powinna mieć możliwość wniesienia skargi do Trybunału Sprawiedliwości zgodnie z odpowiednimi postanowieniami Traktatu.
- (22) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z zasadami uznanymi na mocy art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej i ustanowionymi w Kartie praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności w jej art. 37,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Cel

1. Celem niniejszego rozporządzenia jest przyczynienie się do realizacji zobowiązań wynikających z Konwencji EKG ONZ o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, zwaną dalej „Konwencją z Aarhus”, poprzez ustanowienie przepisów regulujących zastosowanie postanowień Konwencji do instytucji i organów Wspólnoty, w szczególności poprzez:

- zagwarantowanie prawa dostępu do informacji dotyczących środowiska, otrzymanych lub udzielonych przez instytucje lub organy Wspólnoty i znajdujących się w ich posiadaniu, oraz poprzez określenie podstawowych pojęć, warunków i praktycznych rozwiązań dla korzystania z tego prawa;
- zapewnienie, aby informacje dotyczące środowiska były sukcesywnie udostępniane i rozpowszechniane w społeczeństwie w celu osiągnięcia ich możliwie najszerszej systematycznej dostępności i rozpowszechnienia. W tym celu promuje się wykorzystanie w szczególności telekomunikacji informatycznej lub technologii elektronicznej, jeżeli są one dostępne;
- zapewnienie udziału społeczeństwa w odniesieniu do planów i programów odnoszących się do środowiska;
- zapewnienie dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska na poziomie wspólnotowym na warunkach ustanowionych niniejszym rozporządzeniem.

2. Stosując przepisy niniejszego rozporządzenia, instytucje i organy Wspólnoty dokładają starań w celu udzielenia społeczeństwu wsparcia i udzielenia mu wskazówek w odniesieniu do dostępu do informacji, udziału w procesie podejmowania decyzji i dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska.

Artykuł 2

Definicje

1. Do celów niniejszego rozporządzenia:
- „wnioskodawca” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, występującą z wnioskiem o udostępnienie informacji dotyczących środowiska;
 - „społeczeństwo” oznacza jedną lub więcej osób fizycznych lub prawnych oraz stowarzyszenia, organizacje lub grupy takich osób;

- c) „instytucja lub organ Wspólnoty” oznacza każdą instytucję publiczną, organ, urząd lub agencję ustanowioną przez Traktat lub na jego podstawie, z wyjątkiem przypadków, gdy działają one jako władza sądownicza lub ustawodawcza. Jednakże przepisy tytułu II mają zastosowanie do instytucji lub organów Wspólnoty działających jako władza ustawodawcza;
- d) „informacja dotycząca środowiska” oznacza informację w formie pisemnej, wizualnej, dźwiękowej, elektronicznej lub w innej formie materialnej, dotyczącą:
- stanu elementów środowiska, takich jak powietrze i atmosfera, woda, gleba, powierzchnia ziemi, krajobraz oraz obszary naturalne, w tym bagna, obszary przybrzeżne i morskie, biologiczna różnorodność i jej składniki, w tym organizmy genetycznie zmodyfikowane, oraz wzajemnych oddziaływań pomiędzy tymi elementami;
 - czynników, takich jak substancje, energia, hałas, promieniowanie lub odpady, w tym odpady radioaktywne, emisje, zrzuty i inne rodzaje zanieczyszczeń wprowadzanych do środowiska, które wpływają lub mogą wpływać na elementy środowiska, o których mowa w pkt i);
 - środków (w tym środków administracyjnych), takich jak polityki, przepisy prawne, plany, programy, porozumienia w sprawie ochrony środowiska, oraz działań wpływających lub mogących wpłynąć na elementy i czynniki, o których mowa w pkt i) i ii), jak również środków i działań, które mają na celu ochronę tych elementów;
 - sprawozdań na temat wykonania przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska;
 - analiz kosztów i korzyści oraz innych analiz gospodarczych i założeń wykorzystywanych w ramach środków i działań, o których mowa w pkt iii);
 - stanu ludzkiego zdrowia i bezpieczeństwa, w tym tam, gdzie to właściwe, skażenia łańcucha pokarmowego, warunków życia człowieka, obiektów kultury i budowl w stopniu, w jakim oddziałują na nie lub mogą oddziaływać: stan elementów środowiska, o których mowa w pkt i) lub – poprzez te elementy – czynniki i środki, o których mowa w pkt ii) oraz iii);
- e) „plany i programy odnoszące się do środowiska” oznaczają plany i programy, które:
- podlegają przygotowaniu i, w stosownych przypadkach, przyjęciu przez instytucję lub organ Wspólnoty;
 - są wymagane zgodnie z przepisami ustawodawczymi, wykonawczymi lub administracyjnymi; oraz
 - przyczyniają się do, lub mogą mieć znaczący wpływ na osiągnięcie celów wspólnotowej polityki w zakresie ochrony środowiska, takich jak cele ustanowione w Szóstym wspólnotowym programie działań w zakresie środowiska naturalnego lub w kolejnych ogólnych programach działań w zakresie środowiska naturalnego.

Ogólne programy działań w zakresie środowiska naturalnego uznaje się także za plany i programy odnoszące się do środowiska.

Niniejsza definicja nie obejmuje planów i programów finansowych lub budżetowych, to znaczy planów i programów ustanawiających sposób, w jaki określone projekty lub działania powinny być finansowane, lub odnoszących się do proponowanych budżetów rocznych, wewnętrznych programów pracy instytucji lub organu Wspólnoty lub planów i programów na wypadek awarii, których wyłącznym celem jest obrona cywilna;

- f) „prawo ochrony środowiska” oznacza przepisy prawne Wspólnoty, które bez względu na podstawę prawną przyczyniają się do realizacji celów polityki Wspólnoty w dziedzinie środowiska naturalnego, określonych w Traktacie: zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, ochrony zdrowia ludzkiego, ostrożnego i racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych oraz promowania na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów środowiska naturalnego;
- g) „akt administracyjny” oznacza każdy indywidualnie adresowany środek podejmowany w zakresie prawa ochrony środowiska przez instytucję lub organ Wspólnoty oraz mający prawnie wiążący charakter i skutek zewnętrzny;
- h) „zaniechanie administracyjne” oznacza zaniechanie przyjęcia aktu administracyjnego w rozumieniu lit. g) przez instytucję lub organ Wspólnoty.

2. Akty administracyjne i zaniechania administracyjne nie obejmują środków lub zaniechań instytucji lub organów Wspólnoty działających jako administracyjny organ odwoławczy, w ramach na przykład:

- artykułów 81, 82, 86 i 87 Traktatu (reguły konkurencji);
- artykułów 226 i 228 Traktatu (postępowanie w sprawie naruszenia prawa wspólnotowego);
- artykułu 195 Traktatu (postępowanie prowadzone przez Rzecznika Praw Obywatelskich);
- artykułu 280 Traktatu (postępowanie prowadzone przez OLAF).

TYTUŁ II

DOŚTĘP DO INFORMACJI DOTYCZĄCYCH ŚRODOWISKA

Artykuł 3

Zastosowanie rozporządzenia (WE) nr 1049/2001

Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 ma zastosowanie do wszelkich złożonych przez wnioskodawcę wniosków o uzyskanie dostępu do informacji dotyczących środowiska, będących w posiadaniu instytucji lub organów Wspólnoty, bez dyskryminacji ze względu na obywatelstwo, narodowość lub miejsce zamieszkania, a w przypadku osób prawnych – bez dyskryminacji ze względu na zarejestrowaną siedzibę lub faktyczne główne miejsce prowadzenia działalności.

Do celów niniejszego rozporządzenia termin „instytucja” w rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001 należy rozumieć jako „instytucja lub organ Wspólnoty”.

Artykuł 4

Gromadzenie i rozpowszechnianie informacji dotyczących środowiska

1. Instytucje i organy Wspólnoty porządkują informacje dotyczące środowiska, które mają znaczenie dla ich roli i które są w ich posiadaniu, w celu ich aktywnego i systematycznego rozpowszechniania w społeczeństwie, w szczególności za pomocą telekomunikacji informatycznej lub technologii elektronicznej zgodnie z art. 11 ust. 1 i 2 oraz art. 12 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001. Zapewniają one sukcesywne udostępnianie informacji dotyczących środowiska przy wykorzystaniu elektronicznych baz danych, które są łatwo dostępne dla społeczeństwa poprzez publiczne sieci telekomunikacyjne. W tym celu powinny one zapisać znajdujące się w ich posiadaniu informacje dotyczące środowiska w bazach danych i wyposażać je w wyszukiwarki i inne formy oprogramowania mające na celu umożliwienie społeczeństwu odszukanie potrzebnych informacji.

Informacje udostępniane przy wykorzystaniu telekomunikacji informatycznej lub innej technologii elektronicznej nie muszą obejmować informacji zgromadzonych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, chyba że są one już dostępne w formie elektronicznej. Instytucje i organy Wspólnoty wskazują w możliwie największym stopniu, gdzie znajdują się informacje zgromadzone przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, które nie są dostępne w formie elektronicznej.

Instytucje i organy Wspólnoty dokładają wszelkich uzasadnionych starań w celu utrzymywania informacji dotyczących środowiska znajdujących się w ich posiadaniu w formach lub formatach, które mogą być łatwo powielane i dostępne z wykorzystaniem telekomunikacji informatycznej lub innych nośników elektronicznych.

2. Informacje dotyczące środowiska, które mają być udostępniane i rozpowszechniane, są odpowiednio aktualizowane. Obok dokumentów wyszczególnionych w art. 12 ust. 2 i 3 oraz w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 bazy danych lub rejestry zawierają:

- a) teksty międzynarodowych traktatów, konwencji lub umów oraz wspólnotowych przepisów prawnych, które dotyczą środowiska lub się do niego odnoszą, oraz polityki, plany i programy odnoszące się do środowiska;
- b) raporty dotyczące postępów we wdrażaniu aktów, o których mowa w lit. a), jeżeli są one opracowane lub przechowywane w formie elektronicznej przez instytucje lub organy Wspólnoty;
- c) działania podjęte w ramach postępowań w sprawie naruszenia prawa wspólnotowego począwszy od uzasadnionej opinii wydanej zgodnie z art. 226 akapit 1 Traktatu;
- d) sprawozdania dotyczące stanu środowiska, o których mowa w ust. 4;

- e) dane lub podsumowania danych pochodzących z monitorowania działalności, która wpływa lub może mieć wpływ na środowisko;
- f) zezwolenia mające znaczny wpływ na środowisko oraz porozumienia dotyczące środowiska lub informacje na temat miejsca, gdzie można wystąpić o takie informacje lub uzyskać do nich dostęp;
- g) badania wpływu na środowisko oraz oceny ryzyka dotyczące elementów środowiska lub informacje na temat miejsca, gdzie można wystąpić o takie informacje lub uzyskać do nich dostęp.

3. W odpowiednich przypadkach instytucje i organy Wspólnoty mogą spełnić wymogi ust. 1 i 2, tworząc odnośniki do stron internetowych, na których można odnaleźć odpowiednie informacje.

4. Komisja zapewnia publikowanie i rozpowszechnianie, w regularnych odstępach czasu nieprzekraczających czterech lat, sprawozdania o stanie środowiska zawierającego informację na temat jakości środowiska i jego obciążeń.

Artykuł 5

Jakość informacji dotyczących środowiska

1. W ramach swoich kompetencji instytucje i organy Wspólnoty zapewniają, aby informacje gromadzone przez nie lub w ich imieniu były aktualne, dokładne i porównywalne.

2. Instytucje i organy Wspólnoty informują wnioskodawcę, na jego wniosek, o miejscu, w którym może on odnaleźć informacje na temat procedur pomiarowych, w tym metod analiz, poboru i wstępnej obróbki próbek, wykorzystanych przy gromadzeniu informacji, jeżeli są one dostępne. Alternatywnie mogą one odsyłać wnioskodawcę do standardowych procedur, które zostały wykorzystane.

Artykuł 6

Zastosowanie wyjątków dotyczących wniosków o udzielenie informacji dotyczących środowiska

1. W odniesieniu do art. 4 ust. 2 tiret pierwsze i trzecie rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, z wyjątkiem dochodzeń, w szczególności tych dotyczących możliwego naruszenia prawa wspólnotowego, uznaje się, że nadrzędny interes publiczny nakazujący ujawnienie informacji istnieje w przypadku, gdy wnioskowane informacje dotyczą emisji do środowiska. W odniesieniu do innych wyjątków określonych w art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 podstawy odmowy podlegają wykładni zawężającej, z uwzględnieniem interesu publicznego, któremu służy ujawnienie, oraz tego, czy wnioskowane informacje dotyczą emisji do środowiska.

2. Poza wyjątkami określonymi w art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 instytucje i organy Wspólnoty mogą odmówić dostępu do informacji dotyczących środowiska w przypadku, gdy ujawnienie informacji mogłoby mieć negatywny wpływ na ochronę środowiska, którego dotyczą informacje, takiego jak miejsca lęgowe rzadkich gatunków.

Artykuł 7

Wnioski o uzyskanie dostępu do informacji, które nie są w posiadaniu instytucji lub organu Wspólnoty

W przypadku gdy instytucja lub organ Wspólnoty otrzymuje wnioski o uzyskanie dostępu do informacji dotyczących środowiska i w przypadku gdy informacje te nie znajdują się w posiadaniu tej instytucji lub organu Wspólnoty, informuje ona wnioskodawcę, najszybciej jak jest to możliwe, ale nie później niż w ciągu 15 dni roboczych, o instytucji lub organie Wspólnoty lub o organie władzy publicznej w rozumieniu dyrektywy 2003/4/WE, do których, zgodnie z jej wiedzą, można się zwrócić o udzielenie wnioskowanych informacji, lub przekazuje wniosek odpowiedniej instytucji lub organowi Wspólnoty lub odpowiedniemu organowi władzy publicznej i informuje o tym wnioskodawcę.

Artykuł 8

Współpraca

W przypadku bezpośredniego zagrożenia zdrowia ludzkiego, życia lub środowiska, bez względu na to, czy jest ono spowodowane działalnością człowieka czy przyczynami naturalnymi, na wniosek organu władzy publicznej w rozumieniu dyrektywy 2003/4/WE instytucje i organy Wspólnoty współpracują z tymi organami władzy publicznej i udzielają im wsparcia w celu umożliwienia im natychmiastowego rozpowszechnienia w społeczeństwie, które mogłoby zostać tym dotknięte, wszelkich informacji dotyczących środowiska, które mogłyby umożliwić mu podjęcie środków w celu zapobieżenia szkodom lub zmniejszenia szkód wynikających z tego zagrożenia w zakresie, w jakim informacje te są w posiadaniu lub są przechowywane w imieniu instytucji i organów Wspólnoty lub tych organów władzy publicznej.

Akapit pierwszy stosuje się bez uszczerbku dla szczególnych zobowiązań ustanowionych przepisami prawnymi Wspólnoty, w szczególności decyzją nr 2119/98/WE i decyzją nr 1786/2002/WE.

TYTUŁ III

UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA W ODNIESIENIU DO PLANÓW I PROGRAMÓW ODNOSZĄCYCH SIĘ DO ŚRODOWISKA

Artykuł 9

1. Z wykorzystaniem właściwych praktycznych lub innych postanowień, instytucje i organy Wspólnoty zapewniają wczesne i skuteczne możliwości udziału społeczeństwa w trakcie przygotowywania, modyfikowania lub dokonywania przeglądu planów lub programów odnoszących się do środowiska, gdy wszystkie opcje są jeszcze otwarte. W szczególności w sytuacji, gdy Komisja opracowuje wniosek dotyczący takiego planu lub programu, który zostaje przedstawiony innej instytucji lub organowi Wspólnoty w celu podjęcia decyzji, zapewnia ona udział społeczeństwa na tym etapie przygotowawczym.

2. Instytucje i organy Wspólnoty określają zakres podmiotowy społeczeństwa, na które plan lub program ma lub może mieć wpływ lub które jest zainteresowane planem lub programem, o którym mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę cele niniejszego rozporządzenia.

3. Instytucje i organy Wspólnoty zapewniają, aby społeczeństwo, o którym mowa w ust. 2, było informowane za pomocą obwieszczeń publicznych lub innych odpowiednich środków, takich jak media elektroniczne, tam gdzie są one dostępne, na temat:

- a) projektu wniosku, jeżeli jest dostępny;
- b) informacji dotyczących środowiska lub oceny środowiskowej mających związek z przygotowywanym planem lub programem, jeżeli są dostępne; oraz
- c) praktycznych rozwiązań dotyczących udziału, w tym:
 - i) jednostki administracyjnej, od której można uzyskać odpowiednie informacje;
 - ii) jednostki administracyjnej, której można przedstawiać uwagi, opinie lub pytania; oraz
 - iii) odpowiednich terminów pozostawiających wystarczającą ilość czasu na poinformowanie społeczeństwa oraz przygotowanie i skuteczny udział w procesie podejmowania decyzji dotyczących środowiska.

4. Należy ustanowić termin do otrzymywania uwag, wynoszący co najmniej osiem tygodni. Tam, gdzie organizowane są spotkania lub rozprawy, należy o nich zawiadomić z co najmniej czterotygodniowym wyprzedzeniem. Terminy mogą być skracane w pilnych przypadkach lub gdy społeczeństwo miało już wcześniej możliwość przedstawienia uwag na temat danego planu lub programu.

5. Podejmując decyzję w sprawie planu lub programu odnoszącego się do środowiska, instytucje i organy Wspólnoty należy uwzględnić skutki udziału społeczeństwa. Instytucje i organy Wspólnoty informują społeczeństwo o tym planie lub programie, w tym o jego treści oraz o powodach i kryteriach, na których opiera się decyzja, włączając w to informacje na temat udziału społeczeństwa.

TYTUŁ IV

WEWNĘTRZNA PROCEDURA ODWOŁAWCZA I DOSTĘP DO WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI

Artykuł 10

Wnioski o wszczęcie wewnętrznej procedury odwoławczej dotyczącej aktów administracyjnych

1. Każda organizacja pozarządowa, która spełnia kryteria określone w art. 11, jest uprawniona do złożenia wniosku o wszczęcie wewnętrznej procedury odwoławczej do instytucji lub organu Wspólnoty, które przyjęły akt administracyjny zgodnie z prawem ochrony środowiska, lub w przypadku zarzutu zaniechania administracyjnego, które powinny być przyjęte taki akt.

Wniosek taki musi być sporządzony na piśmie w terminie nieprzekraczającym sześciu tygodni od daty przyjęcia aktu administracyjnego, powiadomienia o nim lub jego opublikowania, w zależności od tego, która z tych dat będzie późniejsza, lub w przypadku zarzutu zaniechania – sześciu tygodni od daty, w której akt administracyjny był wymagany. Wniosek musi wskazywać przyczyny odwołania.

2. Instytucja lub organ Wspólnoty, o których mowa w ust. 1, rozpoznaje każdy taki wniosek, chyba że jest on oczywiście bezzasadny. Instytucja lub organ Wspólnoty udziela zawierającej uzasadnienie odpowiedzi na piśmie, tak szybko, jak to jest możliwe, lecz nie później niż w terminie dwunastu tygodni od daty otrzymania wniosku.

3. W przypadku gdy instytucja lub organ Wspólnoty, pomimo zachowania należytej staranności, nie są w stanie podjąć działania zgodnie z ust. 2, informują one organizację pozarządową, która złożyła taki wniosek, tak szybko, jak to jest możliwe, lecz nie później niż w terminie określonym w ust. 2, o powodach braku działania oraz o tym, kiedy zamierzają je podjąć.

W każdym przypadku instytucja lub organ Wspólnoty zobowiązana jest do podjęcia działania w terminie osiemnastu tygodni od daty otrzymania wniosku.

Artykuł 11

Kryteria uprawnienia na poziomie wspólnotowym

1. Organizacja pozarządowa jest uprawniona do złożenia wniosku o wszczęcie wewnętrznej procedury odwoławczej zgodnie z art. 10, pod warunkiem że:
 - a) jest niezależną osobą prawną o charakterze niezarobkowym zgodnie z prawem krajowym lub praktyką danego państwa członkowskiego;
 - b) podstawowym określonym celem jej działalności jest promowanie ochrony środowiska w kontekście prawa ochrony środowiska;
 - c) istnieje dłużej niż dwa lata i aktywnie realizuje cel, o którym mowa w lit. b);

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 6 września 2006 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
J. BORRELL FONTELLES
Przewodniczący

W imieniu Rady
P. LEHTOMÄKI
Przewodniczący

d) jej cele i działalność obejmują sprawę będącą przedmiotem wniosku o wszczęcie wewnętrznej procedury odwoławczej.

2. Komisja przyjmuje przepisy, które są niezbędne do zapewnienia przejrzystości i spójności stosowania kryteriów wymienionych w ust. 1.

Artykuł 12

Postępowanie przed Trybunałem Sprawiedliwości

1. Organizacja pozarządowa, która złożyła wniosek o wszczęcie wewnętrznej procedury odwoławczej zgodnie z art. 10, może wnieść skargę do Trybunału Sprawiedliwości zgodnie z właściwymi postanowieniami Traktatu.

2. W przypadku gdy instytucja lub organ Wspólnoty nie podejmuje działania zgodnie z art. 10 ust. 2 lub 3, organizacja pozarządowa może wnieść skargę do Trybunału Sprawiedliwości zgodnie z właściwymi postanowieniami Traktatu.

TYTUŁ V

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 13

Środki wykonawcze

Tam, gdzie jest to niezbędne, instytucja lub organ Wspólnoty dostosowuje swój regulamin wewnętrzny do przepisów niniejszego rozporządzenia. Takie dostosowania wchodzi w życie z dniem 28 czerwca 2007 r.

Artykuł 14

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 28 czerwca 2007 r.